

Välkommen till
Sydsvenska Miljörättsföreningens
första event

Sydsvenska

Miljörättsföreningen

Styrelsen

Styrelseordförande

Elisabeth Werner, ordförande i Föreningen, arbetar som advokat på Setterwalls Advokatbyrå inom miljö rätt och därtill relaterade frågor sedan 2008. Dessförinnan har Elisabeth arbetat på annan byrå och även gjort tingstjänstgöring på såväl allmän domstol som miljödomstol i Vänersborg. Elisabeth är initiativtagaren till denna Förening.

Ledamot

Fredrik Delblanc har arbetat som miljökonsult i snart 25 år, främst inom förorenad mark och förorenat grundvatten. Idag är han marknadsområdeschef för förorenade områden på ÅF Infrastructure AB.

Ledamot

Åsa Håkansson arbetar som teknisk chef på Sydsvatten sedan fem år tillbaka och ansvarar för investeringsprojekt och utredningsverksamheten. Sydsvatten är ett kommunägt företag som producerar dricksvatten till 900 000 invånare i Skåne.

Ledamot

Ann Westerdahl är ordföranden i Miljöprövningsdelegationen i Skåne. Ann har dessförinnan arbetat med överklaganden av kommunala beslut enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken, ansvarsutredningar för förorenad mark och naturvårdsfrågor m.m.

Ledamot

Mats Åkesson är utbildad geolog från Lund och Canada. Arbetlivserfarenhet från entreprenadbranschen (brunnborrning) och Länsstyrelsen i Skåne län med ansvar för bl.a. vattenverksamheter, materialtäkter och vattenskyddsområden. Konsult sedan sju år varav de senaste fem som regionchef för Sweco Environment.

Ledamot

Anders Möller arbetar som affärsområdeschef för produkt- och affärsutveckling på Krafteringen Energi AB (publ). Anders anlitas frekvent som styrelseledamot i flera energibolag bl.a. Modety energy Trading AB, Prometera AB, Billinge energi AB. Anders är även styrelseledamot i branschföreningen Svensk Energis regionala råd.

Suppleant

Annelie Färnström arbetar som sektionschef på ÅF Infrastruktur AB i Malmö. Hon har arbetat med tillstånd och MKB i ca 15 år. Annelie har arbetat med olika typer av verksamheter och branscher, företrädesvis med olika typer av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.

Suppleant

Jonas Söderstjerna arbetar som advokat på Setterwalls Advokatbyrå sedan 2010. Jonas huvudsakliga område är miljö rätt och speciell fastighetsrätt. Jonas har även bakgrund från annan byrå och Länsstyrelsen i Skåne län.

Föreningen

Föreningens främsta syfte är att:

- bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan medlemmarna
- skapa nya kontaktytor mellan kollegor inom olika delar av miljöbranschen
- ideellt verka för erfarenhetsutbyte och ökad kunskap om aktuella miljörättsliga frågor eller därmed sammankopplade frågor.
- föreningen ska för detta ändamål bland annat anordna sammankomster för sina medlemmar med föredrag, studiebesök, workshops eller dylika aktiviteter
- föreningen ska även främja samarbete med andra svenska och utländska organisationer med liknande ändamål.

För mer info se:

www.sydsvenskamiljorattsforeningen.se

Sydsvenska
Miljörättsföreningen

Ansvarsgenombrott

– ett faktum inom miljörätten?

25 November 2014

Elisabeth Werner och Tove Skärblom

10 kap. Miljöbalken

- **10 kap. 2 § miljöbalken:**

”Den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningsskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren) är ansvarig för det avhjälpande som skall ske enligt bestämmelserna i detta kapitel.”

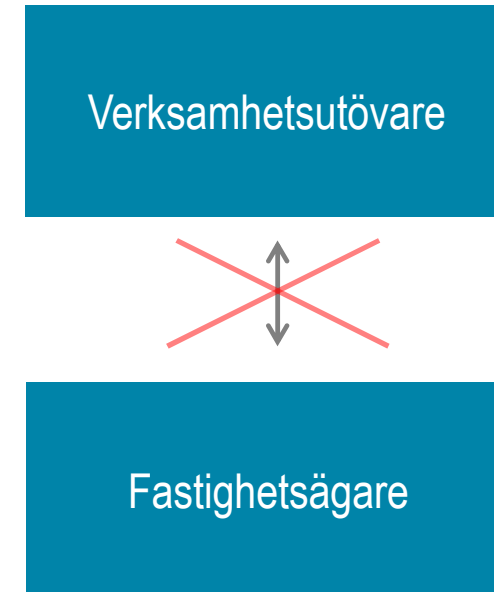
- **Verksamhetsutövarens ansvar** – *”Pollutor Pays Principle”*

- **Ansvarets omfattning** i tid och rum

Ansvar för avhjälpande

- Primära ansvaret – verksamhetsutövaren
 - Huvudregel: Omfattar hela föreningen men kan begränsas genom jämkning.
- Sekundära (subsidiära) ansvaret – fastighetsägaren
 - Huvudregel: Begränsat till fastigheten och aldrig större än verksamhetsutövaransvaret (MÖD 2014:14).

Ansvarsgenombrott vid miljöskador?

- Diskuterades – och avfärdades – i samband med genomförandet av miljöansvarsdirektivet (prop. 2006/07:95 s. 99 ff.)
- Tidigare praxis kring 10 kap. MB utesluter inte att det som avses med en verksamhetsutövare även innefattar ett moderbolag. (prop. 2006/07:95 s. 58)
- Ex. NJA 1947 s. 647 (Nyköpingsån)

MÖD 2013:28 – Fallet Proton Industries

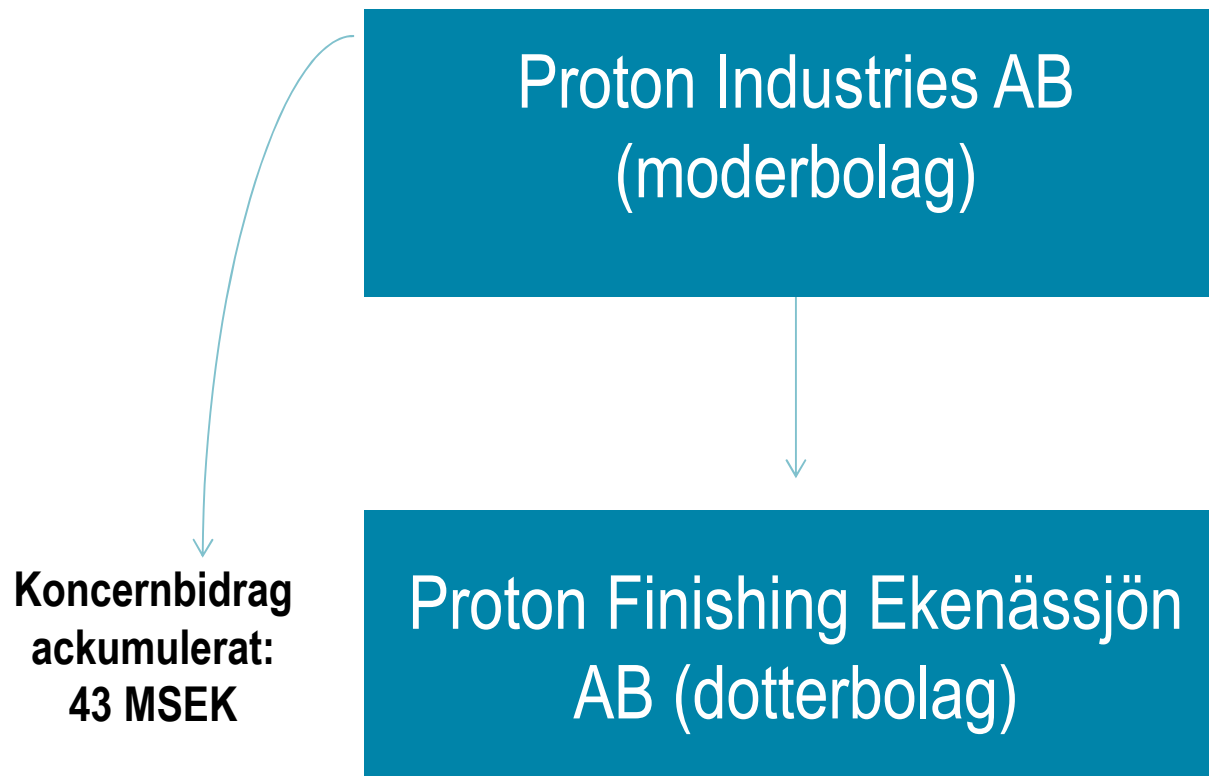
Proton Industries AB
(moderbolag)

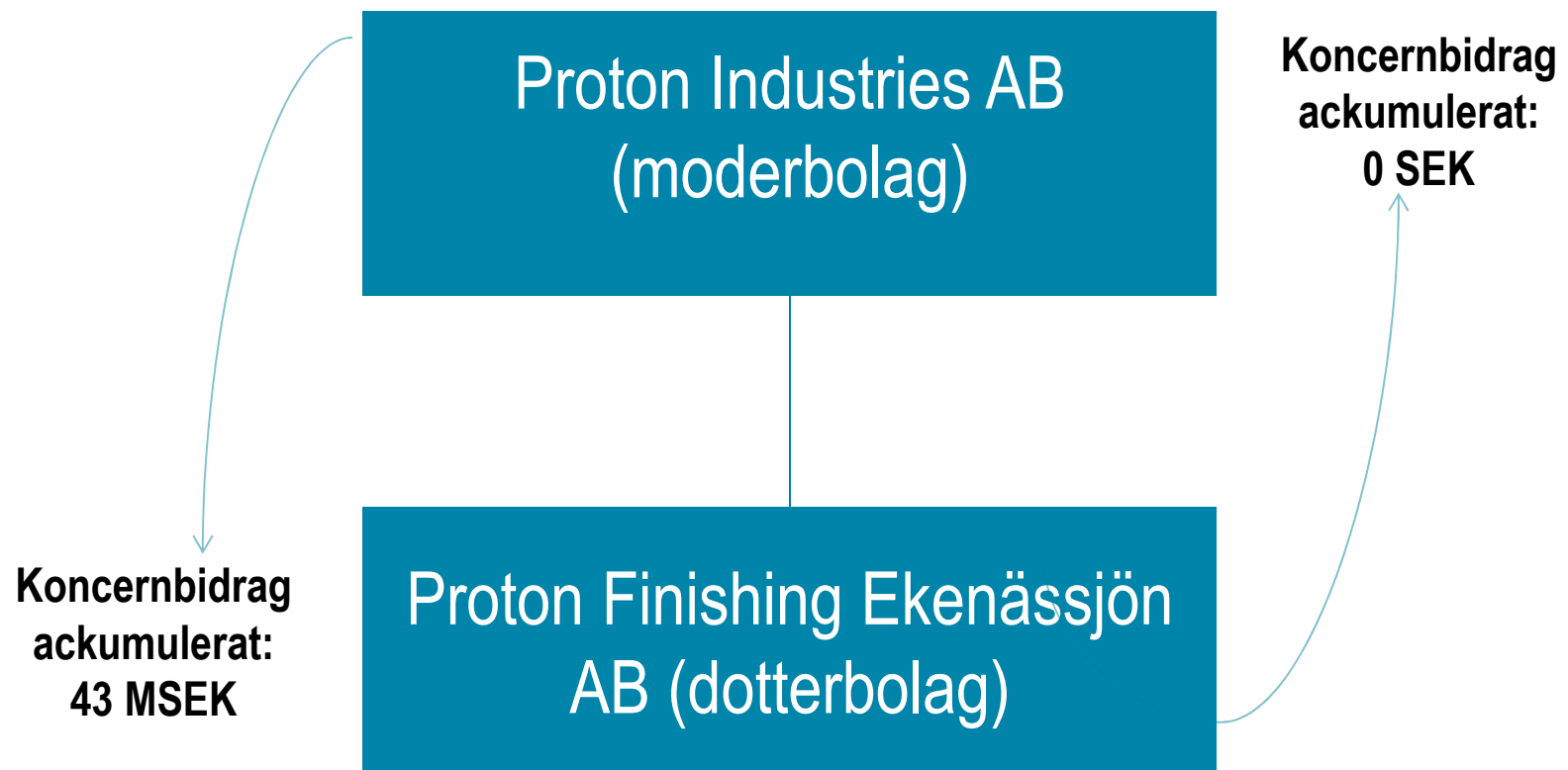
Proton Finishing Ekenässjön
AB (dotterbolag)

MÖD 2013:28 – Fallet Proton Industries

MÖD 2013:28 – Fallet Proton Industries

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

- Proton Finishing var ett helägt dotterbolag till Proton Industries.

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

- Proton Finishing var ett helägt dotterbolag till Proton Industries.
- Proton Finishing var inte fysiskt förbunden med någon av de övriga verksamheter som bedrevs inom Proton Industries-koncernen.

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

- Proton Finishing var ett helägt dotterbolag till Proton Industries.
- Proton Finishing var inte fysiskt förbunden men någon av de övriga verksamheter som bedrevs inom Proton Industries-koncernen.
- Proton Finishing gick med förlust från 2003-2007 då verksamheten lades ner.

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

- Proton Finishing var ett helägt dotterbolag till Proton Industries.
- Proton Finishing var inte fysiskt förbunden men någon av de övriga verksamheter som bedrevs inom Proton Industries-koncernen.
- Proton Finishing gick med förlust från 2003-2007 då verksamheten lades ner.
- Proton Industries koncernbidrag (ca 43 MSEK) möjliggjorde fortsatt verksamhet från 2003-2007, därmed har Proton Industries haft ett avgörande inflytande på den verksamhet som bidragit till föroreningarna ifråga.

Domstolens resonemang i fallet Proton Industries

- Proton Finishing var ett helägt dotterbolag till Proton Industries.
- Proton Finishing var inte fysiskt förbunden men någon av de övriga verksamheter som bedrevs inom Proton Industries-koncernen.
- Proton Finishing gick med förlust från 2003-2007 då verksamheten lades ner.
- Proton Industries koncernbidrag (ca 43 MSEK) möjliggjorde fortsatt verksamhet från 2003-2007, därmed har Proton Industries haft ett avgörande inflytande på den verksamhet som bidragit till föroreningarna ifråga.
- Proton har haft en **faktisk** och **rättslig** möjlighet att påverka verksamheten genom sin starka ställning som ensam aktieägare och koncernbidragsgivare.

Rekvisit att utläsa ur Protodomen

För att ett moderbolag ska kunna åläggas avhjälpandeansvar krävs:

- Rättslig och faktisk möjlighet att ingripa, *exempelvis* genom att vara
 - Koncernbidragsgivare
 - Ensam aktieägare

Observera att:

- Även andra omständigheter kan aktualisera ansvarsgenombrott,
- Fysisk förbundenhet krävs inte.
- Solidariskt ansvar.

Frågor på det?

